

กฎหมายการขนส่ง

Transport Law

ตามหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2548)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

รหัสวิชา 3214-2009

กฎหมายการขนส่ง

(Transport Law)

ตามหลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2548)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

จำนวน 3 หน่วยกิต

ผู้เขียน : ดร. คำนาย อภิปรัชญาสกุล FCILT, ESlog, SCORMaster, CPIM

จัดพิมพ์โดย

บริษัท ไฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

มือถือ 085-261-551 โทร. 02-1752986-7 โทรสาร. 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

กฎหมายการขนส่ง (Transport Law)

ผู้แต่ง ดร.ค่านาย อภิปรัชญาสกุล FCILT.ESLog, SCORMaster, CPIM

จำนวนหน้า 156 หน้า

ISBN : 978-974-280-053-6

ราคา 120 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2556 จำนวนที่พิมพ์ 1,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2556 จำนวนที่พิมพ์ 1,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2561 จำนวนที่พิมพ์ 1,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2537

จัดพิมพ์โดย : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์พับลิชซิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel : 02-1752986-7 Fax : 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

จำหน่ายโดย : บริษัท ดวงกลมสมัย จำกัด

15/234 ซอยเสือใหญ่อุทิศ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Tel : 0-2930-6215, 0-2541-7375

Fax : 0-2541-7377

E-mail: dktoday@dktoday.net

 : [Dktodayonline](https://www.dktodayonline.com) : [dktoday](https://www.dktoday.net)

<http://www.dktoday.net>

ข้อความ ทฤษฎี และรูปภาพประกอบที่ปรากฏหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อมูลที่คุณเขียนได้รวบรวมจากหลายแหล่งตามที่ระบุในบรรณานุกรม ร่วมกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้งาน และความคิดเห็นส่วนตัวของคุณเขียนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทางวิชาการมากที่สุด ทางผู้จัดจำหน่ายมีหน้าที่รับชมและจัดจำหน่ายเท่านั้น มิได้มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดพลาดทางกฎหมายลิขสิทธิ์แต่ประการใด ซึ่งบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ได้ผ่านการเตรียมและการตรวจทานอย่างถี่ถ้วนแล้ว เพื่อให้ได้ความถูกต้อง สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่ความสามารถกระทำได้ก่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ อย่างไรก็ตาม ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการนำบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดที่ปรากฏในหนังสือฉบับนี้ไปใช้ไม่ว่าจะโดยสาเหตุหรือ ลักษณะใดๆ ก็ตาม ทางผู้เขียนและผู้จัดจำหน่ายหนังสือมิได้มีภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบแต่ประการใดทั้งสิ้น

ลักษณะรายวิชา

1. รหัสและชื่อวิชา	3214-2009 กฎหมายการขนส่ง
(Transport Law)
2. สภาพรายวิชา	วิชาชีพบังคับ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
พุทธศักราช 2546 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2548) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. ระดับรายวิชา	ภาคเรียนที่ 5
4. พื้นฐาน	กฎหมายธุรกิจ
5. เวลาที่ศึกษา	เรียนทฤษฎี 3 คาบต่อสัปดาห์ เรียนปฏิบัติ - คาบต่อสัปดาห์
รวมทั้งสิ้น 54 คาบ ตลอดภาคเรียน และควรมีเวลาศึกษานอกเวลา
อีก 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
6. หน่วยกิต	3 หน่วยกิต (3-0-3)
7. จุดประสงค์รายวิชา	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของ
การขนส่งในรูปแบบต่างๆ
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท ความรับผิดชอบระหว่าง
ผู้ส่งสินค้าผู้สั่งซื้อ ผู้รับขนส่งและบริษัทประกันภัย
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายการขนส่ง
8. มาตรฐานรายวิชา	1. เลือกใช้กฎหมายการขนส่งในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของการขนส่งในรูปแบบต่างๆ
9. คำอธิบายรายวิชา	ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของการขนส่งสินค้าและ
บริการทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และอื่นๆ ความรับผิดชอบระหว่าง
ผู้ส่งสินค้า ผู้สั่งซื้อ ผู้รับขนส่ง และบริษัทประกันภัยในความชำรุด
บกพร่อง ญหายของสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ในกรณีปกติและกรณี
วินาศภัยต่างๆ

กิตติกรรมประกาศ

ตำรา กฎหมายการขนส่ง เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนโดยเป็นตำราชุด ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี การผลิตตำราโลจิสติกส์ต้องอาศัยรูปภาพจำนวนมากเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในเชิงเนื้อหา ร่วมกับทฤษฎี และประสบการณ์ที่แท้จริงของผู้เขียนด้านโลจิสติกส์ ให้สามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ ตำราเล่มนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้า ไม่มีแผ่นดินไทย ที่ให้ผู้เขียนได้เกิดขึ้นมา ศาสนาที่สอนให้ผู้เขียนเป็นผู้ให้และปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ที่ท่านทรง ห่วงใยแผ่นดิน กอบกู้เอกราช ให้พสกนิกรทุกคนในประเทศมีความสุข พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ทรงประดิษฐ์ อักษรไทยซึ่งเป็นรากฐานของหนังสือไทยที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีหนังสือไทยในการเขียนตำราครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ผู้เขียนได้เกิดภายใต้ร่มโพธิสมภารของท่าน ได้ยึด แนวทางการปฏิบัติในรูปของระบบเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และใช้แนวพระราชดำริของท่าน ในการดำเนินชีวิต บรรพบุรุษทุกท่านที่ให้ชีวิต และจิตวิญญาณของการเป็นผู้ให้ ถึงแม้จะเกิดในครอบครัว ที่ฐานะไม่ดีนัก ประชาชนชาวไทยทุกท่านที่เสียภาษีบำรุงประเทศชาติ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่ดี มีสถานการศึกษาให้ศึกษา ทั้งในระดับโรงเรียน และมหาวิทยาลัย คณาจารย์ที่ประสาทความรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ครอบครัวเพื่อนร่วมงาน หุ่นส่วน พนักงานทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริษัท ที่ให้กำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตได้ เจ้าของตำราทุกเล่มที่ผู้เขียนอ้างอิง เจ้าของบทความ ตราผลิตภัณฑ์ที่มีในตำรา ซึ่งผู้เขียนให้ใช้ข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทความ เนื้อหาตำรา ตราผลิตภัณฑ์ ที่มีในตำราในการเผยแพร่ อ้างอิง โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

คำนำ

กฎหมายการขนส่ง เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และหลักสูตรในระดับปริญญาตรี โดยวิชานี้แต่งขึ้นขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของการขนส่งในรูปแบบต่างๆ บทบาท ความรับผิดชอบระหว่างผู้ส่งสินค้า ผู้สั่งซื้อ ผู้รับขนส่งและบริษัทประกันภัย และเห็นคุณค่าและความสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายการขนส่ง ซึ่งครอบคลุมบทเรียน 7 บทเรียน โดยมุ่งให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในงานโลจิสติกส์ได้

ที่ผ่านมามีคณาจารย์หลายท่านได้ติดต่อมาที่ผู้เขียนในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์ และคุ้นเคยกับหลักสูตรในวิชาต่างๆ ด้านโลจิสติกส์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ซึ่งใช้ในการกำหนดลักษณะงานแห่งชาติระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (National Vocational Qualification :NVQ) ของประเทศอังกฤษ และประเทศออสเตรเลีย และในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชนที่เข้าร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้เขียนเป็นนักการศึกษา ซึ่งสมควรอย่างยิ่งที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการศึกษาไทย จึงได้พัฒนาตำราด้านโลจิสติกส์ และการจัดการซัพพลายเชนโดยสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์สาขาวิชาครบถ้วนทุกรายวิชา

เนื่องจากการพัฒนาตำราชุดนี้ครั้งแรก ซึ่งผู้เขียนกำลังจัดทำคู่มือผู้สอน และเอกสารการนำเสนอ (Power Point Presentation File) และระบบอบรมอาจารย์ผู้สอน (Logistics Certified Teacher) ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งของตำรามีข้อบกพร่อง และต้องการแนะนำเพิ่มเติม เพื่อให้ปรับปรุงให้เป็นตำราที่ทรงคุณค่า กรุณาติดต่อมาที่ kumnai@logisticsfocus.net ผู้เขียนขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ดร. คำนาย อภิปรัชญาสกุล

Ph.D.,FCILT,ESLog,SCORMaster,CPIM

สารบัญ

บทที่ 1 ภาพรวมของกฎหมายขนส่ง

● บทนำของกฎหมายขนส่ง	2
● ชนิดสินค้าที่ขน กับกฎหมาย.....	3
● การแบ่งลักษณะกฎหมายขนส่ง.....	7
● แหล่งข้อมูลด้านกฎหมาย.....	10

บทที่ 2 เจื่อนไขการรับขนและความรับผิดชอบต่อความเสียหายในการขนส่ง

● ข้อกำหนดในการส่งมอบสินค้า.....	14
● ความคุ้มครองตามกฎหมายประกันแบบใหม่.....	18
● รายละเอียดของข้อกำหนดที่คุ้มครองในกฎหมาย.....	26
● ชนิดของการประกันภัยรถยนต์.....	28
● ประเภทของกฎหมาย และความคุ้มครองของการประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ.....	28
● ประกันวินาศภัย.....	30
● การประกันภัยการขนส่งสินค้า.....	33

บทที่ 3 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะรับขน

● ลักษณะการบริการขนส่ง.....	36
● กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะรับขน.....	37
● ข้อตกลงและเงื่อนไขการใช้บริการขนส่ง.....	41
● สัญญารับจ้างขนส่ง.....	44

บทที่ 4 กฎหมายการรับขนของทางทะเล

● พระราชบัญญัติ การรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534.....	52
● พระราชบัญญัติ การเฉลี่ยความเสียหายทั่วไป จากภัยอันตรายในการเดินเรือ พ.ศ. 2547.....	63

บทที่ 5 กฎหมายการรับขนของทางอากาศ

● การบริการขนส่งสินค้าทางอากาศ.....	70
● เงื่อนไข และนิยามศัพท์ในการขนส่งทางอากาศ.....	72
● กฎหมายการขนส่งอากาศระหว่างประเทศ.....	79
● อนุสัญญาเพื่อการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการ.....	81
สำหรับการรับขนระหว่างประเทศทางอากาศ	

บทที่ 6 กฎหมายการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

● หมวด 1 สัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ.....	102
● หมวด 2 การควบคุมการประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ.....	109
● หมวด 3 การระงับข้อพิพาท.....	113
● หมวด 4 บทกำหนดโทษ.....	114
● บทเฉพาะกาล.....	115

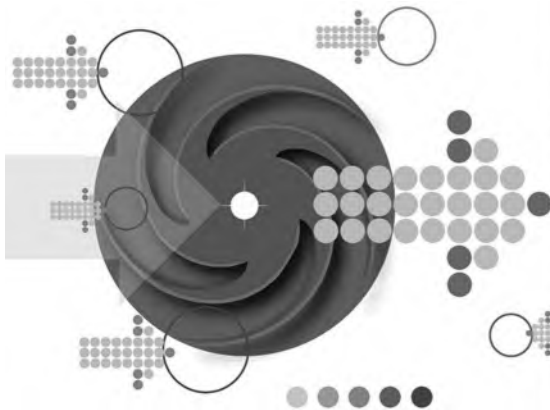
บทที่ 7 กฎหมายการขนส่งวัตถุอันตราย

● การขนส่งวัตถุอันตราย.....	118
● พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535.....	120
● ความรับผิดชอบของผู้รับขนวัตถุอันตราย.....	136
● การบริหารจัดการเกี่ยวกับสารเคมีและวัตถุอันตราย.....	136

บรรณานุกรม.....	143
ประวัติผู้เขียน.....	145

บทที่ 1

ภาพรวมของกฎหมายขนส่ง Transport Law Overview

- บทนำของกฎหมายขนส่ง
- ชนิดสินค้าที่ขน กับกฎหมาย
- การแบ่งลักษณะกฎหมายขนส่ง
- แหล่งข้อมูลด้านกฎหมาย

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เข้าใจแนวทางการนำกฎหมายขนส่งมาใช้
2. เข้าใจชนิดสินค้าที่ขน
3. เข้าใจแนวทางในการแบ่งลักษณะกฎหมายขนส่ง
4. ทราบแหล่งข้อมูลด้านกฎหมาย

1. บทนำของกฎหมายขนส่ง

ตามที่ได้ศึกษาในวิชากฎหมายธุรกิจ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย หลักกฎหมาย วิธีพิจารณาความในชั้นศาล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายล้มละลาย กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีรายละเอียดมากมายที่บังคับใช้ในประเทศไทย

ในการประกอบธุรกิจขนส่ง ต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของธุรกิจประเภทต่างๆ และองค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบธุรกิจได้แก่ การจัดการ การบัญชี การเงิน การตลาด การบริหารงานบุคคล การบริการสำนักงาน ซึ่งครอบคลุมเอกสารทางธุรกิจประเภทต่างๆ แนวทางการประกอบธุรกิจ ปัญหาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนจรรยาบรรณของธุรกิจ และมีองค์ประกอบที่สำคัญที่ถูกละเลยคือกฎหมายขนส่ง ซึ่งก่อนที่จะศึกษาแนวทางการใช้กฎหมายขนส่งต้องศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขนส่ง และโลจิสติกส์ รวมถึงขอบเขตของโลจิสติกส์ การขนส่งกับกลยุทธ์โลจิสติกส์ การกำหนดกลยุทธ์การขนส่ง ความสำคัญเชิงกลยุทธ์ของการขนส่ง บทบาทหน้าที่ของการขนส่ง และปัญหาของการขนส่ง

ในการขนส่งต้องเข้าใจความหมายของการขนส่งอย่างชัดเจน ทราบอรรถประโยชน์ที่เกิดจากการขนส่ง วัตถุประสงค์ของการขนส่ง ประโยชน์ของการขนส่ง ความสำคัญของการขนส่ง การขนส่งกับการพัฒนาด้านต่างๆ การขนส่งและกิจการสาธารณูปโภค ซึ่งการขนส่งมีลักษณะทั่วไป เช่น วงจรชีวิตของการขนส่ง ขอบเขตและหน้าที่ของการขนส่ง การพัฒนาการขนส่ง ประสิทธิภาพในการขนส่ง และปัจจัยที่สำคัญสำหรับการขนส่ง

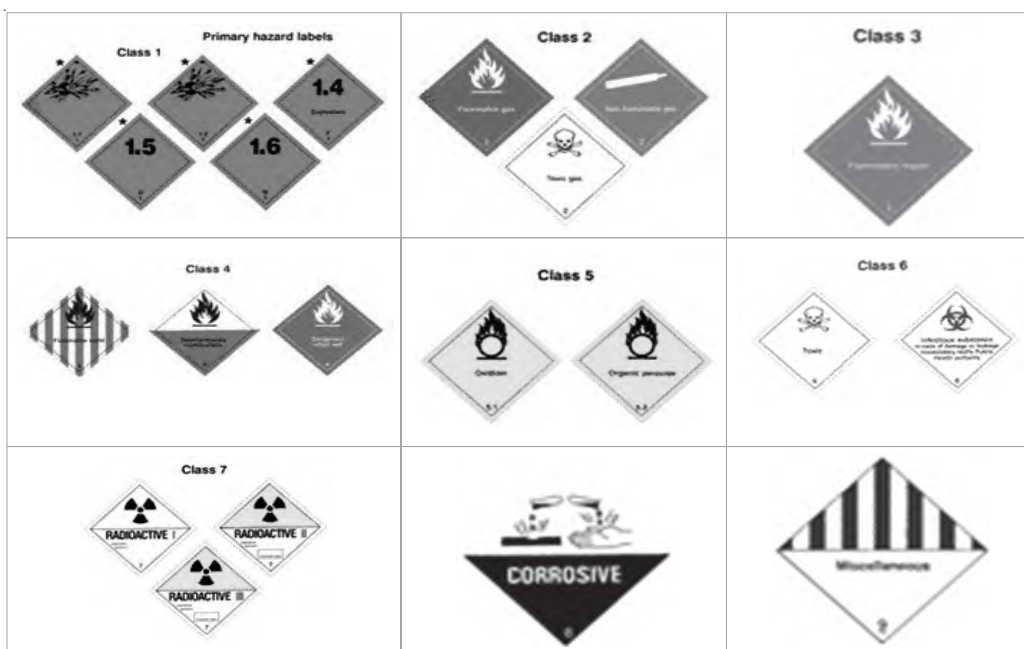
การขนส่งที่ใช้ในอุตสาหกรรม ต้องเลือกวิธีการขนส่ง และประเภทของการขนส่งที่ไม่ขัดกับกฎหมาย ปัจจุบันสามารถขนส่งได้ทั้งทางรถยนต์ ทางรถไฟ ทางน้ำ ทางอากาศ และทางท่อ เพื่อส่งผลต่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระดับที่ดีที่สุด โดยกฎหมายที่ใช้ในการขนส่งจะส่งผลต่อต้นทุน และการตั้งราคางานขนส่ง ฉะนั้นการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานขนส่ง ต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานขนส่ง ผู้มีหน้าที่ขนส่งต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยมีฝ่ายขนส่งรับผิดชอบ เพื่อให้การวางแผน การควบคุม การประสานงาน และใช้เทคนิคในการกำหนดเส้นทางขนส่งให้สอดคล้องกับกฎหมาย นั่นหมายถึงต้องมีผู้รับผิดชอบในการบริหารงานขนส่งต้องรับทราบกฎหมายขนส่ง

ฉะนั้นในวิชานี้จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งต้องศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของการขนส่งสินค้าและบริการทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และอื่นๆ ความรับผิดชอบระหว่างผู้ส่งสินค้า ผู้สั่งซื้อ ผู้รับขนส่ง และบริษัทประกันภัยในความชำรุดบกพร่อง สูญหายของสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ในกรณีปกติและกรณีวินาศภัยต่างๆ

2. ชนิดสินค้าที่ขนส่ง กับกฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายนอกจากจะพิจารณาวิธีการขนส่งแล้วต้องพิจารณาชนิดและลักษณะสินค้า ซึ่งมีลักษณะสินค้าตามรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 สินค้าประเภทวัตถุอันตราย หมายถึง วัตถุหรือสิ่งของที่โดยคุณสมบัติของมันเองก่อให้เกิดอันตราย ต่อสุขภาพของมนุษย์ ความปลอดภัย หรือทรัพย์สินได้ การขนส่งทางอากาศกระทำโดยจำกัด ปริมาณการบรรจุตามวิธีการบรรจุที่ระบุไว้ในระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย ซึ่งการจัดประเภท ของสินค้าอันตรายถูกกำหนดจากลักษณะของความอันตรายของสารนั้น โดยทั่วไปจะพบเห็นสัญลักษณ์ ตามรูปที่ 1.1 โดยติดกับบรรจุภัณฑ์ หรือยานพาหนะ ทั้งนี้สามารถแบ่งการแยกประเภทวัตถุอันตรายโดยยึด หลักของ UN Recommendation ออกได้เป็น 9 ประเภท ดังนี้

รูปที่ 1.1 สัญลักษณ์สินค้าประเภทวัตถุอันตราย

Class 1: วัตถุระเบิด วัตถุระเบิด จำแนกออกเป็น 6 ประเภทย่อย ดังนี้

ประเภทย่อย 1.1 สารที่ก่อให้เกิดอันตรายจากการระเบิดอย่างรุนแรง

ประเภทย่อย 1.2 สารที่ก่อให้เกิดอันตรายโดยการกระจายของสะเก็ดเมื่อเกิดการระเบิด

ประเภทย่อย 1.3 สารที่ก่อให้เกิดอันตรายจากเพลิงไหม้และตามด้วยการระเบิด

ประเภทย่อย 1.4 สารที่การระเบิดไม่มีการกระจายของสะเก็ด ผลของการระเบิดจำกัดเฉพาะ

ในหีบห่อ

ประเภทย่อย 1.5 สารที่ไม่ไวต่อการระเบิด แต่เมื่อเกิดการระเบิดจะเกิดอันตรายอย่างรุนแรง

ประเภทย่อย 1.6 สารที่เฉื่อยต่อการระเบิด ซึ่งผลจากการระเบิดไม่รุนแรง

Class 2: ก๊าซอัด จำแนกออกเป็น 3 ชนิด คือ ก๊าซไวไฟ ก๊าซไม่ไวไฟ และก๊าซพิษ เป็นสารที่มีอุณหภูมิ 50 °C มีความดันไอมากกว่า 300 Kpa หรือ มีสภาพเป็นก๊าซโดยสมบูรณ์ที่อุณหภูมิ 20 °C ที่ความดันปกติ 101.3 Kpa ก๊าซที่ทำการขนส่งนั้นอยู่ในลักษณะต่างๆ คืออัดก๊าซในสภาพของเหลว ก๊าซที่เป็นของเหลวภายใต้การควบคุมอุณหภูมิต่ำ ก๊าซในสารละลาย และแบ่งตามอันตรายปฐมภูมิของก๊าซ ออกเป็น 3 ประเภทย่อย ดังนี้

ประเภทย่อย 2.1 ก๊าซไวไฟ หมายถึง ก๊าซที่มีความดันปกติ 101.3 Kpa และอุณหภูมิ 20 °C เมื่อผสมกับอากาศ สามารถจุดประกายที่ความเข้มข้น 13% หรือต่ำกว่าโดยปริมาตร

ประเภทย่อย 2.2 ก๊าซไวไฟและไม่เป็นพิษ หมายถึงก๊าซที่ทำ การขนส่งที่ความดัน ไม่น้อยกว่า 280 kpa ที่อุณหภูมิ 20 °C หรือในสภาพเป็นของเหลวที่อุณหภูมิต่ำ และสามารถทำ ให้หายใจไม่สะดวก เนื่องจาก ก๊าซเหล่านี้จะทำให้ออกซิเจนเฉื่อยลง หรือแทนที่ออกซิเจน ที่อยู่ในอากาศ เป็นออกซิไดซ์ เมื่อสัมผัสกับออกซิเจนทำให้เกิด หรือช่วยให้เกิด การเผาไหม้วัสดุอื่นได้ดี

ประเภทย่อย 2.3 ก๊าซที่มีคุณสมบัติเป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่าเป็นพิษหรือกัดกร่อน

Class 3: ของเหลวไวไฟ เป็นของเหลวหรือของเหลวผสมที่มีสารที่ปกติเป็นของแข็งละลายอยู่ หรือของเหลวที่มี สารแขวนลอย ผสม ซึ่งมีจุดวาบไฟ ที่อุณหภูมิต่ำกว่า 60.5°C โดยวิธีการทดสอบ open- cup นอกจากนี้ วัตถุอันตรายในประเภทนี้ ยังหมายถึง ของเหลวซึ่งในการขนส่ง ต้องมีอุณหภูมิมากกว่า หรือเท่ากับ จุดวาบไฟของของเหลวนั้น หรือสารซึ่งขนส่ง จำเป็นต้องอยู่ในสภาวะของของเหลว จะมีไอระเหยของสารที่สามารถติดไฟได้

Class 4: ของแข็งไวไฟ เป็นสารที่เกิดการลุกไหม้ได้เอง สารที่ให้ก๊าซไวไฟ เมื่อผสมกับน้ำ วัตถุอันตรายประเภทนี้แบ่งออก เป็น 3 ประเภทย่อย

ประเภทย่อย 4.1 ของแข็งไวไฟ ในระหว่างการขนส่ง สามารถที่เผาไหม้ได้ง่าย และอาจลุกไหม้ขึ้นได้จากการเสียดสี สารหรือสารข้างเคียงที่มีความเสี่ยง ต่อการเกิดปฏิกิริยา ที่คายความร้อนออกมาได้ง่าย

ประเภทย่อย 4.2 สารที่มีความเสี่ยงต่อการลุกไหม้ได้เอง ภายใต้สภาวะปกติ ในระหว่างการขนส่ง หรือสารที่สัมผัสกับอากาศแล้ว จะมีอุณหภูมิสูงขึ้น เป็นสาเหตุของการติดไฟได้

ประเภทย่อย 4.3 สารที่ให้ก๊าซไวไฟเมื่อสัมผัสกับน้ำ เมื่อสารทำปฏิกิริยากับน้ำ เกิดการลุกไหม้

Class 5: สารออกซิไดส์และสารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์ จำแนกออกเป็น 2 ประเภทย่อย ดังนี้

ประเภทย่อย 5.1 สารออกซิไดส์ซึ่งจะช่วยให้สารอื่นติดไฟได้โดยการปล่อยออกซิเจน

ประเภทย่อย 5.2 สารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์ ที่มีโครงสร้างออกซิเจน 2 อะตอม สารอินทรีย์เปอร์ออกไซด์ เหล่านี้เสถียร เมื่อถูกความร้อน การแตกสลายที่รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจาก มีการปล่อยความร้อนออกมา ซึ่งสามารถลุกไหม้ได้เมื่อได้รับความร้อนหรือการเสียดสี

Class 6: สารพิษและสารเชื้อโรค จำแนกออกเป็น 2 ประเภทย่อย ดังนี้

ประเภทย่อย 6.1 สารพิษ เป็นอันตรายต่อชีวิต หรือบาดเจ็บร้ายแรง หรือเป็นอันตรายสุขภาพของมนุษย์ ซึ่งอาจเข้าสู่ร่างกาย ได้โดยการกลืน จากการสัมผัสทางผิวหนัง

ประเภทย่อย 6.2 จุลินทรีย์ หรือสารแพร่เชื้อได้ หมายถึงสารที่มีส่วนประกอบของเชื้อโรค หรือสิ่งทำให้เกิดโรคที่ทำให้เกิดโรคกับมนุษย์และสัตว์

Class 7: สารกัมมันตรังสี วัตถุที่มีนิวเคลียร์ ที่แปลงกัมมันตรังสี ซึ่งความเข้มข้นของกัมมันตรังสี และค่ากัมมันตภาพรังสีอย่างปลอดภัย

Class 8: สารกัดกร่อน หมายถึงสารซึ่งโดยปฏิกิริยาเคมี จะเป็นเหตุให้ เกิดความเสียหาย อย่างรุนแรง เมื่อสัมผัสกับเนื้อเยื่อของสิ่งมีชีวิต หรือในกรณีเกิดการรั่วไหล จะเกิดการเสียหายต่อวัตถุ หรือแม้กระทั่งทำลายสินค้าอื่นๆ หรือพาหนะที่ใช้ขนส่ง สารพวกนี้อาจทำให้เกิดอันตรายชนิดอื่นได้ด้วย

Class 9: สารและสิ่งของอันตรายเบ็ดเตล็ด หมายถึง สารหรือสิ่งของที่ไม่ถูกจัดไว้ในประเภทอื่นๆ แต่จากประสบการณ์ในการขนส่ง หรือสิ่งของนี้ แสดงให้เห็นถึง ความเสี่ยงในการเกิดอันตรายขึ้นได้ สารหรือสิ่งของที่จัดอยู่ในประเภทนี้ หมายถึงถึงสารหรือสิ่งของที่ต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ ระหว่างการขนส่ง โดยอุณหภูมิที่ต้องควบคุมนี้สูงกว่าหรือเท่ากับ 100°C ในสภาพที่เป็นของเหลวหรือที่ 240°C ในสภาพที่เป็นของแข็ง

ในการรับขนส่งสินค้าอันตรายผู้ส่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในระเบียบ ว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตราย และจะต้องแจ้งรายละเอียดของสินค้านั้นไว้ในใบสำแดงสินค้าอันตรายด้วย

2.2 สินค้าแตกหักง่าย สินค้าแตกหักง่ายหมายถึงสินค้าที่มีลักษณะบอบบาง เปราะ หรือแตกหักเสียหายง่าย หากเกิดการกระทบ กระแทก ถูกทับ หรือตกในระหว่างที่ทำการขนส่ง ได้แก่ เครื่องแก้วเครื่องปั้นดินเผา เครื่องลายคราม เป็นต้น การขนส่งจะต้องบรรจุในหีบห่อที่แข็งแรง เช่น ลังไม้ และควรเป็นหีบห่อใหม่ หากเคยใช้แล้วต้องอยู่ในสภาพดีที่แข็งแรง ภายในมีวัสดุกันกระแทกอย่างเหมาะสม ภาชนะบรรจุ ของเหลวที่ทำจากวัสดุแตกหักง่าย เช่น แก้ว จะต้องใช้วัสดุกันการกระทบกระแทก ที่สามารถดูดซับของเหลวได้หมด ในกรณีที่เกิดการแตกขึ้น หีบห่อของสินค้าแตกหักง่ายจะต้องติดป้าย "ของแตกหักง่าย" และป้าย "ตั้งตามลูกศร"

2.3 สินค้าน้ำหนักมากและสินค้าขนาดใหญ่ (HEA / BIG) สินค้าหนักหมายถึงสินค้าที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 150 กิโลกรัมขึ้นไปต่อหนึ่งหีบห่อสินค้าขนาดใหญ่ หมายถึงสินค้าที่มีขนาดกว้างหรือยาวเกินขนาดของแผ่นบรรจุสินค้า หรือมีขนาดที่ยากต่อการจัดบรรจุ สินค้าน้ำหนักมากและสินค้าขนาดใหญ่จะต้องได้รับการยืนยันการทำสำรองระวางบรรทุกก่อนการรับขนส่งทุกครั้ง

2.4 ศพมนุษย์ (HUM) การรับขนส่งศพมนุษย์จะต้องมีเอกสาร "ใบมรณะบัตร" ประกอบการขนส่งศพ จะต้องบรรจุอยู่ในโลงที่แข็งแรงและมีที่จับยึด ภายในออกคลุมด้วยผ้าใบ ส่วนอัฐิ จะต้องใส่ในภาชนะบรรจุที่ไม่แตกง่ายมีวัสดุกันกระแทกและจะต้องมีเอกสาร "ใบฌาปนกิจ" แนบมาด้วย

2.5 สัตว์มีชีวิต (AVI) การรับขนส่งสัตว์มีชีวิตจะต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการขนส่งสัตว์มีชีวิต ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

1. สุขภาพของสัตว์จะต้องไม่ป่วยหรือเป็นโรค ต้องได้รับการดูแลระหว่างการเดินทางเป็นอย่างดี และห้ามรับขนส่งสัตว์ที่กำลังท้องแก่
2. กรงที่ใช้ขนส่งสัตว์ต้องเหมาะสมกับชนิดของสัตว์นั้นๆ ต้องสะอาดและกันน้ำ รัดกุม ตลอดจนง่ายต่อการขนถ่ายพร้อมทั้งติดป้าย "สัตว์มีชีวิต"
3. อาหารที่นำมาเพื่อเลี้ยงดูสัตว์จะต้องรวมอยู่ในน้ำหนักที่ใช้คิดค่าธรรมเนียมสินค้า
4. การขนส่งสัตว์มีชีวิตจะต้องมีการทำสำรองระวางบรรทุกไว้ล่วงหน้า ตลอดเส้นทางบิน
5. สัตว์มีชีวิตจะนำมารวมกับสินค้าอื่นๆ ภายในใบตราส่งสินค้าชุดเดียวกันไม่ได้
6. การขนส่งสัตว์มีชีวิตจะต้องมี "ใบตรวจสุขภาพสัตว์" "ใบสำแดงสัตว์มีชีวิต" และใบอนุญาตอื่นๆ สำหรับสัตว์บางประเภทตามที่ระบุไว้ในระเบียบว่าด้วยการขนส่งสัตว์ มีชีวิต

2.6 วัตถุที่มีลักษณะเป็นแม่เหล็ก (MAG) สินค้าแม่เหล็กหมายถึงสินค้าที่มีคุณสมบัติสามารถเกิดสนามแม่เหล็กซึ่งมีผลต่อระบบนำร่องของเครื่องบิน เช่น เข็มทิศ เรดาร์ โดยหีบห่อของสินค้าแม่เหล็กจะต้องติดป้าย "สินค้าแม่เหล็ก" ด้วย

2.7 สินค้าของสดหรือที่เสี้ง่าย (PER) สินค้าของสดเสี้ง่าย หมายถึงสินค้าที่ง่ายต่อการเน่าเปื่อยหรือบูดเน่าได้ง่าย เช่น ผลิตภัณฑ์จากนม เนื้อสัตว์ ปลาสด พืช ผักและผลไม้ เป็นต้น การรับขนส่งสินค้าประเภทนี้จะต้องมีการเตรียมการ ล่วงหน้าและมีการทำสำรองระวางบรรทุกตลอดเส้นทางบินแต่ละหีบห่อของสินค้าของสดเสี้ง่าย จะต้องติดป้าย "ของสดเสี้ง่าย" และป้าย "ตั้งตามลูกศร"

2.8 สินค้ามีค่า (VAL) สินค้ามีค่าหมายถึงสินค้านี้ดังต่อไปนี้

1. สินค้าที่มีการประเมินราคาเพื่อการขนส่งเกิน 1000 ดอลลาร์สหรัฐต่อน้ำหนักรวม 1 กิโลกรัม
2. ทองคำหรือทองคำขาว ทั้งที่หลอมแล้วหรือยังไม่ได้หลอม ในรูปแบบต่างๆ
3. ธนบัตร, ตั๋วเงิน, เช็คเดินทาง, ใบหุ้น, ใบกู้, ดวงตราไปรษณียและบัตรเครดิต
4. อัญมณีมีค่า ได้แก่ เพชร, ทับทิม, มรกต, พลอยไพลิน, มุกดา, ไข่มุกและไข่มุกเลี้ยง
5. เครื่องประดับที่ทำด้วยอัญมณีมีค่า
6. เครื่องประดับ และนาฬิกาข้อมือที่ทำจากเงิน, ทองคำ หรือทองคำขาว

การรับสินค้ามีค่าต้องมีการควบคุมดูแลการขนส่งอย่างรัดกุมปลอดภัยในทุกขั้นตอนและต้องมีการทำสำรองระวางบรรทุกตลอดเส้นทางบินไม่ควรมียุติเปลี่ยนเครื่องหรือถ้ามีก็ให้น้อยที่สุดและหีบห่อของสินค้ามีค่าต้องมั่นคงแข็งแรง

2.9 สินค้าที่เสี่ยงต่อการสูญหาย (VUN) สินค้าที่เสี่ยงต่อการสูญหาย หมายถึงสินค้าที่ไม่เข้าข่ายสินค้ามีค่า แต่มีลักษณะ และขนาดที่ เอื้ออำนวยหรือมีราคาสูงใจให้เกิดการลักขโมย หยิบฉวยได้ง่ายได้แก่กล้องถ่ายรูป นาฬิกาข้อมือ เครื่องคิดเลข เป็นต้น

2.10 สินค้าที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบ (WET) สินค้าที่มีน้ำเป็นองค์ประกอบต้องมีการบรรจุหีบห่อและการจัดบรรจุทุกอย่างระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อป้องกันน้ำรั่วซึมออกมาทำให้สินค้าอื่นเสียหาย หรือกัดกร่อนอุปกรณ์บรรจุสินค้า และห้องบรรจุทุกสินค้าภายในห้องเครื่องบิน ให้เกิดความเสียหายได้ โดยเฉพาะสินค้าที่มีองค์ประกอบของน้ำเค็ม หรือเป็นน้ำที่ออกมาจากสินค้าประเภทอาหารทะเล หีบห่อของสินค้าประเภทนี้จึงต้องกันน้ำรั่วซึมได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้กล่องโฟม

